Prevence v oblasti radiální religiozity (tzv. sekty)
Národné osvetové centrum
15. 4. 2021

Prevence v oblasti radiální religiozity

I.

pojmy „sekta“ a „nové náboženské hnutí“

II.

rysy nových náboženských hnutí

III.

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

IV.

možnosti prevence

Prevence v oblasti radiální religiozity

I.

pojmy „sekta“ a „nové náboženské hnutí“

II.

rysy nových náboženských hnutí

III.

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

IV.

možnosti prevence

pojmy „sekta“ a „nové náboženské hnutí“

duchovní společenství
označujeme v počáteční etapě jejich existence
v určité společnosti
jako

nová náboženská hnutí

pojmy „sekta“ a „nové náboženské hnutí“

duchovní společenství
označujeme v počáteční etapě jejich existence
v určité společnosti
jako

nová náboženská hnutí

vznikají
v důsledku snahy o **inovaci** duchovního života

pojmy „sekta“ a „nové náboženské hnutí“

nová náboženská hnutí

navazují na duchovní tradice,
ale zároveň je zásadním způsobem **inovují**

pojmy „sekta“ a „nové náboženské hnutí“

inovace vlastně znamená **protest**
proti stávajícímu duchovnímu životu společnosti

je vyjádřen **odlišnostmi** od postojů, hodnot a norem,
které ve společnosti převládají

pojmy „sekta“ a „nové náboženské hnutí“

inovace vlastně znamená **protest**
proti stávajícímu duchovnímu životu společnosti

je vyjádřen **odlišnostmi** od postojů, hodnot a norem,
které ve společnosti převládají

reakce na protest:
„sekta“

pojmy „sekta“ a „nové náboženské hnutí“

pejorativním výrazem
„sekta“

nazýváme ta nová náboženská hnutí,
která **nemáme rádi**,
od nichž se distancujeme

kvůli (skutečnému nebo domnělému) **nebezpečí**,
kvůli novosti, nezvyklosti,
někdy i kvůli předsudkům

tato hodnocení jsou někdy potřebná a užitečná,
někdy zavádějící, vždy **subjektivní**

pojmy „sekta“ a „nové náboženské hnutí“

určité duchovní společenství
označujeme v počáteční etapě jeho existence
v určité společnosti
jako

nová náboženská hnutí

pojmy „sekta“ a „nové náboženské hnutí“

určité duchovní společenství
označujeme **v počáteční etapě jeho existence**
v určité společnosti
jako

nová náboženská hnutí

obvykle se společnosti časem přizpůsobí,
začlení se jako „normální“, běžné náboženské společenství

Prevence v oblasti radiální religiozity

I.

pojmy „sekta“ a „nové náboženské hnutí“

II.

rysy nových náboženských hnutí

III.

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

IV.

možnosti prevence

nová náboženská hnutí a jejich rysy

1

duchovní společenství
označujeme v počáteční etapě jejich existence jako

nová náboženská hnutí

vznikají
v důsledku snahy o **inovaci** duchovního života

nová náboženská hnutí a jejich rysy

2

inovace vlastně znamená **protest**
proti stávajícímu duchovnímu životu společnosti

je vyjádřen **odlišnostmi** od postojů, hodnot a norem,
které ve společnosti převládají

nová náboženská hnutí a jejich rysy

2

protest

proti převládajícím postojům, hodnotám a normám

Vesmírní lidé, Andělé světla

nová náboženská hnutí a jejich rysy

2

protest

proti převládajícím postojům, hodnotám a normám

hnutí Hare Krišna

nová náboženská hnutí a jejich rysy

2

protest

proti převládajícím postojům, hodnotám a normám

svědkové Jehovovi

nová náboženská hnutí a jejich rysy

3

protestní postoj vede k náboru,
při němž může docházet
k **využívání psychického oslabení a sociálního vlivu**
(k „psychické manipulaci“)

Dianetické centrum,
Scientologická církev

nová náboženská hnutí a jejich rysy

4

protestní postoj formuluje
a nové náboženské hnutí vede
charismatická autorita

Mahéšvarananda

Prabhupáda

nová náboženská hnutí a jejich rysy

4

charisma

vznik charismatického vztahu

1. budoucí vůdce
formuluje plausibilní teorii
poskytující řešení toho, co alespoň část populace chápe
jako naléhavý problém,

2. budoucí stoupenec nebo budoucí stoupenci
mu **přisoudí charisma** (přístup k nadpřirozenému zdroji),

3. budoucí vůdce **přijme charismatizaci**
a začne se chovat jako vůdce,
stoupenci se začnou chovat jako následovníci.

nová náboženská hnutí a jejich rysy

5

v důsledku charismatizace a dalších jevů

vzniká **soudržné a dynamické společenství**

hnutí svámího Mahéšvaránandy - Jóga v denním životě

nová náboženská hnutí a jejich rysy

6

v důsledku charismatizace a dalších jevů

vzniká soudržné a dynamické společenství
s neobvyklou mírou **nadšení** a **obětavosti**

hnutí víry

nová náboženská hnutí a jejich rysy

7

základ nauky bývá přehledný a jednoduchý,
poskytuje **jednoduché odpovědi** na závažné otázky

Rodina: Noviny času konce!

časopis svědků Jehovových

nová náboženská hnutí a jejich rysy

1. inovace
2. protest
3. psychická manipulace
4. charismatické vedení
5. soudržné a dynamické společenství
6. oddanost a obětavost
7. jednoduché odpovědi

nová náboženská hnutí a jejich rysy, příklad hnutí Hare Kršna

1

inovace duchovního života

bengálský (gaudíjský) višnuismus
Čaitanja Mahápráhbu (1486–1533)
bhakti jóga

zpěv mahámantry, džapa

nová náboženská hnutí a jejich rysy, příklad hnutí Hare Kršna

1

inovace duchovního života

roku 1965 přeneseno
z Indie na Západ
(nejprve do USA)

vzniká nové náboženské hnutí

nová náboženská hnutí a jejich rysy, příklad hnutí Hare Kršna

2

protest

proti převládajícím postojům, hodnotám a normám

„Tito američtí chlapci už se nabažili tohoto materialistického způsobu života. Chtějí něco duchovního. Ale protože tu podobné informace nejsou, protože tu chybí podobný vůdce, stávají se z nich hippies, jsou zmatení a zfrustrovaní. A protože my máme něco podstatného, přijímají to. To je tajemství úspěchu tohoto hnutí pro vědomí Krišny.“ *Prabhupáda, 1971*

nová náboženská hnutí a jejich rysy, příklad hnutí Hare Kršna

2

protest proti převládajícím postojům, hodnotám a normám

priorita náboženského rozměru života,
indické náboženství,
rezignace na vzdělání, úspěch
a konzumní způsob života,
život v komunitě,
vesnice, zemědělské hospodářství,
tvrdá fyzická práce,
askeze, vegetariánství
jiné vnímání vlastního těla (sexuality)
a mnoho jiného

B. V. svámí: **Co si myslíš o pokroku moderní společnosti?**

2

Narmada svámí: Pokroku? O jakém pokroku? Lidé žijí jako kočky a psi, všichni namačkaní v těchto špinavých, smradlavých městech. Tady v Bombaji vidíš bohaté lidi žít v mrňavých bytech. Žádné místo k pohybu. Krysí pokolení. To je přesné označení. Krysí pokolení. Všichni se o závod honí, aby se stali krysami. Žádný smysl pro slušnost. Lidé ani nevědí, jak spolu mluvit. I kvůli běžným věcem se mluví hrubě. Žádný čistý vzduch, čerstvé potraviny, čerstvá voda a všechny ty odpadky. Všechno je z plastu, ta nestoudná hlasitá hudba, která otřásá kostmi... Kolik toho mám vypočítávat? A ten nesmysl s ženským osvobozením. Naše dcery budou vyrůstat jako prostitutky. Soutěž krásy (směje se pohrdavě). To je pokrok? Ne, to je pokles. Vracíme se, abychom se stali psy a kočkami a krysami a opicemi. To je Darwinova teorie pozpátku. „Pokrok“ je pojem politiků sloužící k vymývání mozků. *časopis Náma–Hatta, 5/2006*

nová náboženská hnutí a jejich rysy, příklad hnutí Hare Kršna

3

využívání psychického oslabení a sociálního vlivu
(„psychická manipulace“)

„V hnutí Hare Krišna se mi zdá nejhorší strach. Oddaní se viditelně bojí mluvit o určitých tématech nebo s určitými lidmi (včetně mě). Bojí se, že když nebudou hodné holčičky a kluci, nebudou mít žádnou možnost udělat jakýkoli duchovní pokrok nebo oddanou službu.“

bhaktin Veronika, 2000

nová náboženská hnutí a jejich rysy, příklad hnutí Hare Kršna

4

protestní postoj formuluje
a nové náboženské hnutí vede
charismatická autorita

Bhaktivédanta svámí Prabhupáda
Abhaj Čaran De (1896–1977)

nová náboženská hnutí a jejich rysy, příklad hnutí Hare Kršna

5

v důsledku charismatizace a dalších jevů
vzniká **soudržné a dynamické společenství**

nová náboženská hnutí a jejich rysy, příklad hnutí Hare Kršna

6

v důsledku charismatizace
a dalších jevů vzniká soudržné
a dynamické společenství
s neobvyklou mírou
nadšení a **obětavosti**

„Petice“

(pochybujících a bývalých členů hnutí)

Moje hlavní výtka je, že za ty roky se z hnutí Hare Krišna stala organizace zneužívající naivity a nadšení nových oddaných a využívající jejich energie čím dál méně ve službě Kršnovi a čím dál více ve službách pohodlného života vedoucích. Celé hnutí je uspořádáno tak, aby nabíralo nové lidi, drželo je v přísné izolaci a nevědomosti o různých otázkách, krmilo je překroucenou filozofií, že když budou poslouchat vedoucí, udělají jistý pokrok v duchovním životě... a když se po několika letech nebo negativních zážitcích proberou a snaží se přijít na to, o co tu vlastně běží, vedoucí mají velmi propracovaný systém, jak je odizolovat od ostatních a zbavit se jich. V krátkosti – stalo se z toho hnutí pro pár lidi, kteří se snaží získat ostatní, aby na ně pracovali. Místo aby je vedoucí učili o duchovním a individuálním růstu a filozofii jako takové, učí je spíše o totální poslušnosti.“

Tattva-darší dás, 2000

nová náboženská hnutí a jejich rysy, příklad hnutí Hare Kršna

7

základ **nauky** bývá přehledný a jednoduchý (**„černobílý“**)

například předpoklad reinkarnace
jako odpověď na všechny otázky podmínek života

B. V. svámí: **Vidíš na moderním životě něco dobrého?**

Narmada svámí: Ano, Haré Krišna hnutí. Šríla Prabhupáda nám předal tento nejúžasnější proces zpívání svatého jména, kterým můžeme překonat oceán kalijugy. Tahle odporná kalijuga je plná chyb, ale jedinou záchranou je, že pouhým zpíváním Krišnových jmen se každý může stát v tomto životě šťastným...

časopis Náma–Hatta, 5/2006

kalijuga = neblahý věk,
v němž se nyní lidstvo nachází

Prevence v oblasti radiální religiozity

I.

pojmy „sekta“ a „nové náboženské hnutí“

II.

rysy nových náboženských hnutí

III.

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

IV.

možnosti prevence

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

?

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

1

zavádějící **inovace**

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

1

zavádějící **inovace**

ovšem

někdy též **obohacení** duchovního života

cesta obvykle nekončí
u protestního experimentu
v novém náboženském hnutí

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

nevhodná **forma a míra protestu**

2

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

nevhodná **forma a míra protestu**

2

ovšem:

proti některým postojům společnosti je vhodné protestovat,
potřeba revize vlastních, převzatých postojů, hodnot apod.,
potřeba prohloubení duchovního života,
potřeba emancipace,
potřeba „začít znovu“
apod.

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

životní orientace pod vlivem
„psychické manipulace“

3

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

životní orientace pod vlivem
„psychické manipulace“

3

ovšem:

jakákoli manipulace by nebyla účinná,
kdyby se nesetkala
s naléhavými (byť třeba nevědomými) potřebami

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

4

závislost na
charismatizovaném vůdci
a **charismatizujícím společenství**

svámí Mahéšvarananda, Jára Dobeš, Šrí Činmoj, Satja Saí Baba

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

4

závislost na
charismatizovaném vůdci
a **charismatizujícím společenství**

hnutí Svatyně lidu, 1978

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

4

závislost na
charismatizovaném vůdci
a **charismatizujícím společenství**

ovšem:

odpovědnost za důsledky výkonu charismatické autority
nesou obě strany
(samozřejmě v nestejné míře)

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

5

rozpad dosavadních sociálních vazeb

v důsledku příslušnosti
k soudržnému a dynamickému společenství

KDE SE STALA CHYBA?

SEKTA MI VZALA

Když jsem četla o nějakých sektách, pokaždé jsem nad lidmi, kteří do nich vstoupili, nevěřícně kroutila hlavou. Jenže náš syn udělal před dvěma lety totéž!

Máte chlapečka, paní Morávková! A je to pořádný cvalík, váží pět kilo," slyšela jsem před dvaadvaceti lety hlas porodníka. Byla jsem vysílená a bolavá, ale nepopsatelně šťastná!

Díky četným gynekologickým operacím jsem byla smířená s tím, že dítě nikdy mít nebudu. Naštěstí jsem se ale tentokrát mýlila!

Pavel byl od malička bezproblémové dítě. Dobře se učil, sportoval, hodně četl a nakonec jsme to byli my, rodiče, kdo ho „nutil" jít ven."

TALENT

„Ten náš kluk snad ani není kluk! Je už v devítce a za celý ty roky ze školy nepřinesl ani jednu poznámku, nedostal pětku, neprovedl žádnou lumpárnu," říkával v legraci manžel, který byl na Pavla moc pyšný. Syn byl ve všem po něm. Když se ho manžel ptával, čím by jednou chtěl být, odpovídal pokaždé stejně: „Chci dělat to samý, co ty, tati! Pracovat v nějakém výzkumném ústavu a zabývat se kybernetikou."

Věděli jsme, že Pavel na to má. Po základní škole nastoupil na gymnázium a náš život dál plynul bezstarostně a šťastně.

LÁSKA

Když bylo synovi sedmnáct, začali jsme s manželem pozorovat, že se s ním něco děje.

„Je to jasný, kluk se zamilovал! Však už bylo načase," zkonstatoval pobavené manžel.

Překvapeně jsem se na něj podívala. „Ty máš nápady! Kdyby měl dívku, tak by se nám svěřil, ne?" Manžel se zasmál. „Copak ty, když ses poprvé zamilovala, jsi běžela za rodiči a všechno jim hned vyzvonila? Já to teda neudělal!"

„Asi máš pravdu. Myslíš, že nám ji přivede ukázat?" Manžel pokrčil rameny. „Když bude chtít, udělá to. Ale taky se může stát, že ta jeho první láska bude mít jepičí život a představí nám třeba až tu následující."

Asi za měsíc za námi Pavel přišel do obýváku a chvíli předstíral, že sleduje film v televizi. Tušili jsme, že nám asi bude chtít něco říct.

Pavel se s námi na televizi nikdy nedíval, protože ho nezajímala. Taky to dlouho nevydržel a položil jasnou a přímou otázku.

„Chtěl jsem se zeptat, jestli byste neměli nic proti tomu, kdybych vám v neděli představil svoji přítelkyni," vysoukal ze sebe pomalu a nervózně si třel bradu.

První pohotové zareagoval manžel. „Prima, přiveď ji, my ji moc rádi poznáme.

Jen řekni mámě, co má ráda, aby ji u nás chutnalo," řekl jako by nic Vláďa a nenápadně na mě zamrkal. „S tím si, mami, nelam hlavu. Přece nejde o jídlo, ne?"

Synova přítelkyně Zdena nás okouzlila na první pohled. Byla milá, inteligentní, vtipná a navíc moc hezká. Byla o dva roky starší než Pavel a studovala prvním rokem filozofii. Lepší dívku jsme si pro našeho syna nemohli přát.

ROZCHOD

Ještě tři roky jsme se „hráli na výsluní" pohody, klidu a štěstí. Pavel odmaturoval, začal studovat na vysoké škole a my brali jako samozřejmost, že až syn dostuduje, se Zdenkou se vezmou. Kéž by to tak všechno dopadlo!

Ale týden před svými dvacátými narozeninami nám Pavel stroze oznámil:

„Se Zdenou jsme se rozešli. A víc o tom nechci mluvit." Než jsme se zmohli na slovo, uslyšeli jsme klapnutí domovních dveří.

„Tak to je rána! Co se mezi nima mohlo stát? Vůbec jsem na Pavlovi nepozorovala, že by měl nějaké starosti. Ty ano?" Vláďa zavrtěl hlavou.

„Ja tedy taky ne. Ale to nic, třeba se dají zase brzy dohromady.

Dita se dodnes nemůže smířit s odchodem svého syna. Stále čeká, že se vrátí a že všechno bude jako dřív.

Dlouho jsem si myslela, že nikdy nebudu mít dítě. Pavel byl doslova vymodlené dítě.

4

JEDINÉHO SYNA

Pavel byl odmaličká bezproblémové dítě!

V době studií Pavel hodně sportoval, nejradši hrál fotbal!

Na rodinné oslavy si Pavel nepotrpěl, zato miloval babiččin domácí dort.

Mladý lidi mívají často „horké hlavy."

Bohužel se manžel mýlil. Pavel se uzavřel do sebe a téměř s námi nekomunikoval. Oba jsme se s ním pokoušeli promluvit, ale pokaždé nás jen odbyl:

„Nechci se s nikým o ničem bavit. Chci být sám. Prosím!"

Nastalo léto a Pavel odjel téměř na dva měsíce pryč.

Neřekl nám, kam a s kým jede, ani kdy se vrátí.

Dostala jsem strach. Pavel se nám začal měnit doslova před očima a já nevěděla, jakým způsobem mu pomoct.

PEKLO

„Zkoušky udělal s odřenýma ušima, zhubnul nejmíň deset kilo, o nic nemá zájem a i jeho chování vůči nám je příšerný. Co budeme dělat?" plakala jsem jednou Vláďovi na rameni.

Manžel mě objal. „Taky se mi to nelíbí. Až se vrátí, promluvím s ním. Chápu, že ho rozchod se Zdenou sebral, ale nebude kvůli tomu kašlat na školu, a nemůže s náma jednat jako s nějakými pohůnky!"

Zkoušela jsem Pavlovi mockrát volat na mobil, ale pokaždé se mi ozvala jen hlasová schránka. Nechávala jsem zprávy, ale marně. Za celých šest neděl mi poslal pouze tři esemesky, ve kterých napsal vždy stejnou a jedinou větu: Nedělejte si starosti, jsem v pořádku.

Po Pavlově návratu z prázdnin se náš rodinný život změnil doslova v peklo na zemi, ze kterého jsme se dodnes nevymanili.

Muž, který se vrátil, vůbec nebyl náš syn! Byl vyhublý, bledý, nervózní a na sobě měl obnošené oblečení, které nebylo jeho!

Vůbec jsem ho nepoznala.

„Pavle, jsi nemocný? A co to máš na sobě?!" vyhrkla jsem polekaně.

„Ne, cítím se konečně skvěle! A neřeš, co mám na sobě! Všichni jste okorát materialisti!" a rázně odešel do svého pokoje.

Manžel se za ním rozběhl a poprvé na Pavla křičel.

„Jak se to chováš, ty klacku?! Takhle se mluví s mámou? To jsi musel být v opravdu „kvalitní" společnosti, když jsi zapomněl na slušný chování! A sundej si ty hadry, ty antimaterialisto!"

To už jsem i já stála vedle manžela. Pavel se na nás díval s opovržením a snad i nenávistí.

„Jo, byl jsem v kvalitní společnosti a taky se do ní vrátím! Navždy! Nechci žít tak ubohý život, jako vy! Nemáte vůbec ponětí, co jsou pravý hodnoty!"

Pavel mluvil jako v transu a přitom házel své oblečení do velké sportovní tašky. Vyděšeně jsme tam stáli a nebyli jsme schopni říct jediné slovo.

SBOHEM

Když se Pavel blížil k domovním dveřím, vykřikla jsem:

„Kam chceš jít? Kde tě najdeme?! Vrať se, v klidu si o všem promluvíme. No tak, Pavle!"

Ten se dveřích jen letmo otočil a procedil cosi mezi zuby.

„Jdu tam, kde je mi dobře, kde jsem konečně našel pochopení. A nehledejte mě, nemáte šanci mě najít. Když budu chtít, ozvu se vám sám. Mějte se! Sbohem!"

Netušili jsme, že jsme v tu chvíli viděli svého syna naposledy.

Od Pavlova odchodu uplynuly dva roky a za tu dobu se nám ani jednou neozval.

Nevíme, kde a jak žije, jestli je zdravý, nevíme nic. Odborníci nám potvrdili, že Pavel s největší pravděpodobností vstoupil do nějaké sekty. Ale co bude dál?

Příběh Paní Dity M. zpracoval Jiří Jura

Poslední Pavlova fotka před jeho odchodem.

Mgr. Petr Pražák, manželský a rodinný poradce

V Pavlově příběhu je hned několik indicií, které zcela jistě zvyšují riziko vstupu do sekty.

Tou první je věk. Více než polovina všech lidí, kteří se dostanou do „spárů" sekty, je ve věku mezi šestnácti a pětadvaceti lety.

Tou druhou, důležitou indicií či důvodem, je nějaký negativní prožitek. V Pavlově případě to byl rozchod se Zdenkou.

Před nebo po rozchodu dochází k přehodnocování dosavadních postojů. Často je také otřesena sebedůvěra, člověk o sobě začíná pochybovat.

Když se v tuto chvíli objeví sekta a nabídne „jistotu" a „porozumění", má téměř vyhráno.

A do třetice velmi významnou okolností mající vliv na vstup do sekty je osobnost dotyčného a rodinné zázemí.

Pavel byl vždy zvyklý někoho poslouchat. Neodmlouval, nediskutoval. Chtěl být jako otec.

Zároveň měl velký sklon poslouchat dospělé autority. A když se v období studia na vysoké škole poněkud vzdálil od rodičů, mohl daleko snadněji podlehnout autoritě jiné, v tomto případě sektě.

Sečteme-li dohromady všechny okolnosti, které se u Pavla vyskytly, bylo téměř už jen otázkou času a náhody, kdy nějaká sekta Pavla osloví.

Pro úplnost dodávám, že návrat zpět bývá velmi obtížný, proto by tomu, kdo se o to pokusí, měli jeho blízcí bez výčitek pomoci.

Pavel byl zvyklý někoho poslouchat. Bylo jen otázkou času, kdy toho někdo využije.

Horká linka: 602 461 492 email: chvilka@bauermedia.cz

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

5

rozpad dosavadních sociálních vazeb
v důsledku příslušnosti
k soudržnému a dynamickému společenství,

ovšem také (a možná hlavně):

emancipace mladých dospělých
řešení neuspokojivého vztahu
řešení dlouhodobé nespokojenosti v manželství

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

zneužití nadšení a obětavosti

6

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

zneužití nadšení a obětavosti 6

ovšem:

relativnost hodnot

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

omezenost pohledu, uzavřenost názoru

7

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

omezenost pohledu, uzavřenost názoru 7

ovšem:

nic mimořádného...
otevřenost a ochota revidovat vlastní postoje není samozřejmá

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

8

nebezpečí,
která vyplývají z reakce většinové společnosti

agresivní chování
(agresivní jazyk: „sekta“, „vymývání mozků“ apod.)
nerespektování, paternalismus,
kritika s cílem vyhladit, zrušit apod.

utvrzení,
zabránění v osobnostním a duchovním růstu,
zabránění v možnosti odchodu,
výjimečně i **násilí**

Prevence v oblasti radiální religiozity

I.

pojmy „sekta“ a „nové náboženské hnutí“

II.

rysy nových náboženských hnutí

III.

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

IV.

možnosti prevence

možnosti prevence

1

ostražitý, ale nepředsudečný a vyvážený **pohled**
na tzv. sekty

možnosti prevence

❶

ostražitý, ale nepředsudečný a vyvážený **pohled**
na nová náboženská hnutí

soustředění
nikoliv na seznam „sekt“ ani na přímé varování před nimi,

ale na

❷, ❹ a ❺

možnosti prevence

2

otevřený rozhovor

o spiritualitě a **náboženství**

možnosti prevence

2

otevřený rozhovor

o spiritualitě a náboženství

předpoklad:

reflexe vlastní spirituality

možnosti prevence

3

přístup k informacím

školské systémy a náboženství

waldorfské školství (antroposofie)

centra a školy Basic (scientologické hnutí)

systém Šťastná škola

Rodová škola

možnosti prevence

3

přístup k informacím

Anglická škola Nitra
Výučba anglického jazyka pre firmy a jednotlivcov.

študijné centrum
BASIC

scientologické hnutí

možnosti prevence

3

přístup k informacím

NOVÁ AKROPOLIS
MEDZINÁRODNÁ ORGANIZÁCIA

možnosti prevence

3

přístup k informacím

Federácia rodín za svetový mier a zjednotenie

Církev sjednocení

možnosti prevence

3

přístup k informacím

tantra

možnosti prevence

4

rozhovor o „psychické manipulaci“

možnosti prevence

4

rozhovor o „psychické manipulaci“

chování může rozhodujícím způsobem ovlivnit

potřeba vyhovět, získat schválení a souhlas
(konformita, poslušnost...)

potřeba kladného sebehodnocení

potřeba intimity
(vliv přátelského jednání)

potřeba nacházet smysl

potřeba jistoty

apod.

možnosti prevence

4

rozhovor o „psychické manipulaci“

to, co nás může rozhodujícím způsobem ovlivnit,

jsou především **nevědomé** potřeby

možnosti prevence

4

rozhovor o „psychické manipulaci“

psychická manipulace by nebyla účinná,
kdyby se nesetkala
s naléhavými (byť třeba nevědomými) potřebami

skutečnost, že člověk je „psychicky manipulován“,
ho nezbavuje odpovědnosti
(třeba nevědomě) **„chce“ být manipulován**

možnosti prevence

4

rozhovor o „psychické manipulaci“

Liška a hrozny

Liška si chtěla natrhat pár hroznů, ale byly příliš vysoko. Skákala, vrčela, ale nešlo jí to. Nakonec si řekla, že je ani nechce, jsou určitě nedobré a kyselé.

Poučení: Když nemůžeme dosáhnout toho, co bychom chtěli, tváříme se, že o to nestojíme. *(Podle Ezopa)*

možnosti prevence

4

rozhovor o „psychické manipulaci“

člověk **„chce“ být manipulován**,
a dokonce rád manipuluje **vlastní** myslí

možnosti prevence

5

rozhovor o stereotypech v oblasti náboženství

náboženství ustupuje ze scény

religiózní lidé bývají staří,
méně vzdělaní a méně chytří

religiózní lidé bývají neúspěšní,
náboženství je kompenzací (berličkou)

nebezpečné jsou organizace, nikoli jednotlivé setkání

atd.

možnosti prevence

5

rozhovor o nebezpečných stereotypech v sebepojetí

nestanu se součástí žádného společenství, vždy si zachovám nezávislost

na mě nemá vliv žádná autorita, mám to pod kontrolou, jsem svobodný

nikomu a ničemu nevěřím, všechno si ověřím, věřím jen sám sobě

vždy si udělám vlastní názor

atd.

Prevence v oblasti radiální religiozity

I.

pojmy „sekta“ a „nové náboženské hnutí“

II.

rysy nových náboženských hnutí

III.

nová náboženská hnutí a jejich možná nebezpečí

IV.

možnosti prevence

informace

Sociologický ústav Slovenské akadémie vied (dr. Tížik)

Univerzita Komenského v Bratislave: Katedra porovnávacej religionistiky, Filozofická fakulta

Prešovská univerzita: Katedra filozofie a religionistiky, Gréckokatolícka teologická fakulta

Žilinská univerzita: Katedra filozofie a religionistiky, Fakulta humanitných vied,

Trnavská univerzita: Katedra pedagogických štúdií, Pedagogická fakulta (doc. Dojčár), Filozofická fakulta (doc. Orbanová)

cirkevný odbor **Ministerstva kultúry** Slovenskej republiky

Integra – Centrum prevencie v oblasti siekt (Mgr. Škodová)

Centrum pre štúdium siekt a nové religiozity pri Ekumenickej rade cirkví (dr. Rakovský, časopis *Rozmer*)

informace

Dingir.

Časopis o současné náboženské scéně.

čtvrtletník

založen 1998

49,– Kč

http://www.dingir.cz

informace

http://info.dingir.cz **http://www.dingir.cz**

zdenek.vojtisek@htf.cuni.cz